

НАРОД

Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Франковој бр. 20.
Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампариа се налази у Франковој улици број 20.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НЕМАЧКА ДРАМА

Поред кризе у исхрани, и Аустрија и Немачка трпе и кризу, и то врло озбиљну и врло велику, у угљу и у транспортним средствима. То изгледа невероватно, нарочито кад је реч о Немачкој, која је пре рата имала угља у изобиљу и тиме стварала велику надмоћност својој индустрији, и која има најразгранатију железничку мрежу, али је то ипак истина, несумњива и необорива.

У осталом, ту је статистика и она то показује најречитије.

У 1913 Немачка је добила из својих рудника 190 милиона тона каменог угља; у 1914, добивши завојевањем и доста туђих области, имала је 240 милиона тона; у 1915, међутим, укупно је имала 145 милиона тона. У 1916 и 1917 опадање производње угља продужило се до те мере, да га ни у једној вароши тако ретко није било у августу 1917. Што је најглавније, ни онолико колико се имало, није се могло, пред помолом зиме, да дотури, јер се исто тако оскудевало у храни, и због тога се највећим делом превлачио кромпир и нешто домаћег огрева. Но како је жетва кромпира подбацила за читаву трећину испод обичне, то се незгодно одазивало и на целокупну радиност, и следствено, редуцирана и продукција кокаса, услед чега је индустрија још више трпела, нарочито металургија.

Сва индустријска предузећа дужна су била да објаве и образложе своје потребе, те им се редуцирао утрошак угља подједнако; у варошима потрошња угљеног гаса за осветљење редуцирана је према потрошњи у 1916 за 80 од сто, а тако исто и за сва моторна предузећа, па чак и кад раде за народну одбрану; гас се за приватне куће обуставља 13 сати дневно; радње се држе отворене од 9 до 5 после подне, позоришта и биоскопи од 7 до 10; експресни и брзи возови су обустављени, а грејање вагона спуштено за 10 степени. Сви су ови податци из немачких листова, специјално из „Франкфуртер

Цајтунг« и »Келнише Цајтунг« из октобра и новембра прошле године. А крајем септембра, баварски министар војни изјавио је у баварском парламенту, да треба позвати становништво »да се помири са лишењем и огрева и осветљења и исхране«, јер се не може да изведе потпуно снабдевање.

Немаштина у угљу још је несноснија у Аустрији. Главне индустријске гране потпуно су убијене. У Бечу, Грацу и Пешти фабрике гаса морале су да се затворе. Бечки листови, нарочито »Најес Винер Журнал«, већ одавно пишу о опасности од беспослице, која мора наступити због оскудице у храни и гориву, следствено због обустављања рада у многим фабрикама.

Тешкоћа у снабдевању угљем, поред тога што је његова производња и сувише опала због силне оскудице у радницима и због њихове рђаве исхране, настула и због кризе у превозу. Немачка у истини трпи већ толико време озбиљну кризу на својим железницама. »Криза у угљу је и криза превоза, изјавио је у Рајхстагу један члан владе. Државне железнице су у врло рђавом стању, јер је војна управа отела персонал за своје послове, а машине и материјал икварили се од силне употребе тако, да су потребне много веће оправке него у време мира.« Криза се, према овом званичном признању, повећала због оскудице у радној снази и због неинтелигенције са којом је војна команда експлоатисала железницу, а тиме се парализовао цео унутрашњи живот.

Другим речима, и у исхрани, и у угљу, и у превозу криза се показује у првом реду због тога, што, услед превелике употребе људства за чисто војничке послове, наступа оскудица у радној снази. То Немци још званично неће да признају, а у Аустрији је министар војни јавно изјавио: »Радници могу да свршавају само редуцирани посао, због велике изнурености и пре-

рености која је дошла од недовољне исхране; на уштрб осталог становништва, требало би их боље хранити, ако се бар делимично хоће да реши криза у угљу.«

Нема хлеба, нема угља, нема огрева, нема осветљења, нема зараде за немобилисано становништво. То је, у главном, слика унутрашњег стања у централним државама, за сада још бледа али она сваког дана добија све више акцента и све више црне боје. А последице се већ помадају. У Немачкој, ових дана — први пут, истина, али зато је баш карактеристично — дискутује се о способности Хинденбурга и Лудендорфа; идоли народног фетишизма почињу да се клате. У Аустрији поред народносних покрета дошао је и обимни штрајк, који се још шири и потреса из темеља целу монархију.

Продужити рат и иза идуће јесени то би за Немце, и у моралном и у материјалном погледу било потпуно немогуће. Немачки генералштаб свестан је тога, па зато напреже сада још последњу снагу и припрема највеће напоре, али ће најскорије време показати да им је то лабудова песма.

СВЕМОЋ ПАДА

Париз. — Свемоћ немачке војне команде, која је полагано нигомилавала мржњу код сиротних класа, сада већ изазива и негодовање, посредно или непосредно. Према обавештењима која су апсолутно сигурна, у Немачкој, што је нарочито значајно, стварају се удружења младих од осамнаест година до двадесет три, чији чланови полажу заклетву да никад неће носити никаква војничка одличја.

ЈЕДНО ОТКРИЋЕ

Цирих. — У главној комисији Рајхстага социјалистички посланик Хазе прочитао је један мемоар, који је немачка влада упутила бечкој влади, а односи се на источна питања. Према »форверцу« у овом мемоару се изјављује да је за Немачку узрок рату био оскудица у територији за њену трговачку експанзију и њена колонизација.

»Наш циљ, вели се у том документу, треба да

буде да осигурамо немачкој царевини проширење њених посела. Али нове немачке територије треба да буду стварно немачке и зато треба потпомагати иселјавање становништва са тих територија.«

У другом делу истог мемоара немачка влада истиче потребу да се анектира Лонгви и Брије. Посланик Хазе тврди да је овај мемоар израдио бивши канцелер Михаелис.

Ово откриће доказује да је анексионизам званична формула немачке владе.

ИЗ РУСИЈЕ

Петроград. — Максималистички коминике саопштава да је 10 јануара било отварање треће сесије Совјетарадника и сељака из целе Русије, у присуству преставника међународног револуционарног социјализма. Музика петроградског гарнизона свирала је »Марсељезу«.

После тога почели су говори. Први је говорио Шведјанин Рајнстан а за њим Американац Ујилемс.

Комесар Троцки држао је један говор о »циљевима којима тежи братска сарадња преставника револуционарних социјалиста свих народа«.

Број преставника на овом састанку био је далеко већи него у ранијим сесијама. У току седнице дебатовало се о свима питањима а нарочито о питању о миру и о питању о правима народности.

Штохолм. — Ситуација у Финској погоршана је. Маринци прете да ће бомбардовати Хелсингфорс.

Петроград. — Украјинска делегација у Брест Литовску тражала је продужење од 5 дана пре него што се одлучи одлагање преговора. Немци су то одбили са изјавом да, кад украјински делегати вису присутни на истеку десет дана најпре утврђених, овда се они сматрају као слободни од сваке обавезе према Русији, што се тиче продужења преговора.

Разне странке Совјета и даље дискутују питање о уступању немачких услова за засебан мир. Сутра ће наставити дискусију у пуној седници. У круговима болшевика настао је расцеп, јер се већина изразила против немачких услова. Сам Троцки изјаснио се против Чичерина, сматрајући ситуацију као трагичну.

Париз. — Јављају из Пе-

трограда: Према једној вест из Одесе румунска и козачка одељења разоружала су гарнизон у Унгени и ухансила чланове месног Совјета. Узевши тако управу у поменутом месту.

ЈАПАН О МИРУ

Париз. — Јављају из Токиа: Виконт Мотоно изложио је у горњем дому положај владе у питању мира и изјавио, да он не верује да је дошао одлучан тренутак да се отпочну преговори. Јапан ће настојати да чини све напоре у својој сарадњи. Он ће и даље лојално указивати Савезницима сваку могућу материјалну помоћ.

Енглеске жене на њиви

Пре рата Енглеска је, посвећујући се највећим делом трговини и индустрији, мало занемарила обраду своје земље. Земља је била остављена, а агркултура стављена у позадину. Видећи да у појачању и обнови земљорадње лежи најпростије и најсигурније решење проблема исхране, министар земљорадње је то бацао прошле зиме енергично као парола. Листови су прихватили и почели да чине апел на жене, те да оне из дужности према отаџбини замене људе на земљорадничким пословима. Зидови су били прекривени објавама са апелом ове врсте. На једној таквој објави, млада жена, у краткој сунњи, даје зоб кобили, поред које стоји мало ждребе, и говори љубазно и са осмехом: »Помозите да се победи. Потребно је десет хиљада жена за земљорадничку армију. Упишите се.«

Од тада цела се земља само томе одала. На све стране само се могло видети крчење, орање, сетва, влачење. Резултат ове грозничаве активности био је тај, да је Лорд Џорџ у августу 1917 јавно саопштио, како је за неколико месеци обрађено још милион дана орање земље, са којом се се добити одприлике три до четири милиона тона жита, зоби, ражи и кромпира. У 1918, додао је министар, обрадиће се, надам се, три милиона дана орања и тада ћемо, без икаквог увоза са стране, имати са своје сопствене земље хране у изобиљу.«

Генерал ове женске земљорадничке Армије то је мисл Таубот, која управља читавим одсеком у одељењу за производњу у министарству земљорадње.

Пред улазом у зграду пуво аутомобила, које жене терају. На степеницама и по ход-

САВЕТ ЗА НАБАВКЕ

Париз. — У уторак је отворен савезнички савет за војне и економске набавке. Овај савет састајаће се једнапут или двапут месечно у Паризу или у Лондону. Он ће испитивати све предлоге, које ће им подносити савезничке владе за куповине у Сједињеним Државама и у неутралним државама свих производа потребних за Савезнике. Ове разне тражње куповине проучаваће и један специјални савет.

ТРОЦКИ И ЛИБКНЕХТ

Базел. — У току преговора у Брест Литовску Троцки је тражио да се ослободи ухапшени социјалисти у Немачкој. Нарочито је истакао захтев да се пусти Либкнехт, тражећи да и он учествује у преговорима.

ницма девојке и девојчице у сурим униформама. Жене са одличјама за грађанске заслуге долазе и одлазе, корачајући крупно и журно.

Мис Таубот је жена у годинама, енергичних црта, дубоког гласа, црећна у излагању. Она није новак за земљорадничка питања. Била је дуго година секретар »Лиге Викторија«, која се бавила овим пословима, и у том својству пропутвала је цео свет ради проучавања проблема економских, социјалних и нарочито ратарских. Лорд Селборн постави је 1916 за женског инспектора у министарству земљорадње, а како се рад жена све више развијао, Протеро 1917 оснује нарочито одељене женско, коме постави за шефа Мис Таубот.

Идуће сезоне, изјављује она, ми ћемо бити у стању да земљи учинимо врло озбиљне услуге, пошто се већ посао добро организовао.«

Раднице су им двојак: жене и сроднице мобилисаних земљорадника и радника, које већ и саме раде на том послу, али су ангажоване и око других домаћих послова, и којих има око 200 хиљада; и жене из свих класа, око 8 до 10 хиљада, међу којима су: служавке, фабричке раднице, трговачки чиновнице, девојке из приватних кућа буржоаских и са универзитета, а које посвећују све своје време агркултури. Прајаве се врше или централи или нарочитом одбору који постоји у свакој грофовији. Примљене раднице се шаљу одмах на припремну обуку у за то одређену ферму, у којој проводе по три до осам недеља. Поред главних и основних принципа за рад, на фермама се покушава, све више и више, и специјализирање у крварству и млекарству, у гајењу коња, оваца и пернате жи-

вине, у руковању појединим пољопривредним машинама.

Очевидно, не може се претендовати на то, да се за тако кратко време створи потпуно савремена радница у земљорадњи. Али, на страну млекарства и круге послове, има у пољу доста простих послова, које свака жена, здрава и добре воље, може да ради, као на пример: плевљење, сетва, плашћење, жетва, берба поврћа и воћа.

Чим се предходна припрема сврши, раднице се одређују на имања, добијајући путни трошак, храну, издржаване и униформу.

Разуме се, има и невоља у организацији посла. На првом месту постоји питање стана, јер многе ферме немају га за све раднице, услед чега мистарство подиже нарочите бараче за њих. После, и сами фермери примају у први мах са скептицизмом раднице. А најозбиљнија је сметња у недовољној награди и у томе, што раднице у земљорадњи немају ни једне забаве у слободним часовима коју имају њихове друге што раде у ва-

роши на муницији.

У почетку је врло тешко, прича у фивом салону, око љеном споља ружама и јасмином, поред клавира, млада девојка, која већ годину дана ради земљоделски посао, а сада је на одсуству две недеље код родитеља. Устаталети у четари сата, то је дивно; али зими када је у то доба мрак, снег, полекаца, то није баш пријатно. А краве треба и зими и лети равно да се музу. После, и та мужа није лака. У прво време, вуци, вуци и једва кану неколико капи млека. Још се крва бацита и то проспе. А увече уморна, изломљена враћала сам се сама у кућицу без светлости, без ватре, без вечере. Није ви најмање смешно, али кад се нешто започне, мора да се истраје. У осталом, сад смо нас четири заједно, па нам је лакше.

Многе од тих жена већ помишљају на рад у Канади или Јужној Африци, и због тога то све ипак врло корисно пада. У том циљу постоји и нарочита женски колеж за стручна теорна знања из градинарства, ботанике, бактериологије

ветерине, познавање терена, љубрета и главних начела за вођење земљорадње. Директор школе је Мис Хамилтон, жена силне енергије, у годинама, импозантна од првог погледа. Њен живот је читава лекција активности и чврст воље. Она је Шкоткиња по рођењу, доктор медицине и хирургije. Провела је дуго време у Индији, где је организовала преглед одојчади, деобу стерилизованог млека и спасавала сваке године хиљаде и дуске деце. Затим је постала лична лекар Анганистанског емира, створила у тој земљи хигијенске установе, завела вакцинације, сама спремила вакцине и бавила се земљорадњом. Одатле је отишла у Јужну Африку, где је основала и водила велика земљорадничка предузећа. У међувремену путовала је кроз цео свет, студирала, упоређивала, научила неколико језика. Најзад је постала управитељка овог ратарског колежа, што јој ипак није сметало, те је почетком рата и за време страшног повлачења била на служби у Србији са једном енглеском лекарском масијом.

Два берлинска листа забрањена су. »Форверц« каже да су вести које долазе из Аустрије тако узбудљиве и тако противуречне, да је потребно сачекати да се оне расветле.

Царих. — Један неутрални дипломата, који је јутрос стигао из Минхена, изјавио је:

»Ситуација у Немачкој је особито озбиљна. Никада централне државе нису преживљавале тако тешку кризу. Општи штрајк прокламован у Берлину, шири се на начин који задаје бриге. Рудару у Шлезији, велике штампарије у Лајпцигу и све фабрике муниције у берлинским предграђима обуставиле су рад. Чувена фабрика челика у Солингену, где ради вите од 40.000 радника, фабрике у Дармштату са толико исто радника, фабрике у Франкфурту на Мајни и у Диселдорфу као и велики рудници у рајнској области затворени су од 16 јануара.

Власти у Есену предузеле су енергичне мере да спрече раднике из Крупових фабрика да узму учешћа у покрету.

Велике манифестације држе се у свима великим индустријским центрима.

У Дармштату око 20.000 радника демонстрирали је улицама, тражећи мир без анексија. Трупе су обиле дапуцајуна манифестанте.

Лондон. — Према вестима из Амстердама штрајк је објављен у огромним бродарницама »Вулкан« у Штетину и у бродарницама у Данцигу. Власти су немоћне да савладају покрет и да спрече његово ширење.

У току 15., 16. и 17. јануара ухапшено је више стотина лица. Јављају да је у крвавим сукобима између војске и манифестаната било много мртвих и рањених и с једне и с друге стране.

Лондон. — Потврђује се да је објављен штрајк у Круповим фабрикама. (Т. Б. Ж.)

Берн. — Немачки листови јављају да се покрет живо развија у целој царевини а нереди су избили у Берлину. Социјалиста Хофман рекао је у пруском Ландтагу: Ми смо као у Аустрији, на десет минута пред катастрофом.

Париз. — Из Амстердама јављају, да за последњих 24 сата није стигла никаква вест из Немачке у Холандију.

Берн. — »Берлинер Тагблат« и »Дајче Цајтунг« забрањени су због писања о штрајкачима.

САОПШТЕЊА

Војислав М. Марковић пешадјски кап. I класе, митраљ. одељ. 2. б. бр. п. 52 моли Раду Симића коњич. капет. да му се јави на горњу адресу и пошље му Јовину адресу.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Француске патроле, оперишући на разним тачкама фронта, добиле су заробљеника.

16 јануара један Француски авион бомбардовао се са мале висине станицу Тиокур, где је изазван велики пожар.

Извештај Штаба Источне Војске. — Артиљеријска борба на више тачака фронта. Наша тешка артиљерија је отерала непријатељске топове према Хуми и запалиле један депо муниције у Градешници.

Један непријатељски биплан оборен је и пао је јужно од Сереза.

Источна Војска. — Близу Дојранског језера британске трупе извршиле један успео испад и добиле заробљеника. У области Битоља узајамна артиљеријска акција. Један непријатељски апарат оборен је у области Дојрана.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

У зони висоравни, на позорници сјајне акције последњих дана, наша одељења и даље врше енергичан притисак јужно од Ајаго и западно од Вал Френцела. Она су поправила нове положаје померивши се мало североисточно од Дел Ро-

со. Наше су батерије тукле стално позадину и пролазе, којима мора да се иде.

На осталом делу фронта била је јака артиљеријска живост обертелерије у Вал Лагарина и између Адије и Астико. Покушај једне јаче патроле десно од Адије потпуно је пропao. Срећним испадом у непријатељске ровове западно од виси Асолоне, једна наша група је запленила два митраљеза.

Наши и савезнички авијатичари имали су нових и сјајних успеха. Оборили су седам непријатељских авиона. За време бомбардовања непријатељских саобраћајних веза на висоравни Ајаго наши апарати су оборили један авион, који је покушао да их нападне. Наше ескадриле су оборили још два између Косталунга и брда Мелаго. Енглески авијатичари су оборили четири апарата на левој обали Пјаве.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Наше патроле су прошле ноћи довеле заробљеника у близини Епел. Активност непријатељске артиљерије на сектору Ланса и Пасшавделе.

Оборили смо 4 непријатељска авиона а 4 натерали да се спусте. Ниједан наш апарат није пропao.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

СОЛУН. — 14 јануара један аероплан из грчке ескадриле са француским авијатичарима бомбардовао је станицу у Струмици. Њега су напала четири непријатељска авиона од којих је један оборен северно од села Менкичика. Грчки аероплан вратило се у свој аеродром.

ЛОНДОН. — Државник »Манчестер Гвардијан« из Амстердама телеграфом: Немачка цензура није успела да приврже тежину штрајкачког покрета. Најјаче погођене индустрије од животне су важности за војну и поморску службу. Важност покрета не треба никако потцењивати.

БЕРН. — »Форверц« је забрањен на неодређено време јер је јуче изнео тежину ситуације и јавио да се штрајк проширио на највећи део фабрике муниције.

ЛОНДОН. — »Обсервер« каже да се руски микроп шири све више у Немачкој и у Аустрији, где социјалистичке масе добијају стару кураж. Колика је руска анархија бринула Немачку, толико јој сад, и више, задаје бриге Аустроугарска. У Берлину се боје да немачки радници ни са, у споразуму са друговима из Аустроугарске, израдили програм за заједначку акцију.

БЕРН. — Односи између Беча и Берлина су врло затегнути. Константује се непријатељство и између Хабсбурга и Хоенцолерна. Берлински двор чини одговорним самог цара Карла за догађаје у Аустроугарској, који су нашла одзива и у Немачкој.

ПАРИЗ. — Прва седница савезничке конференције била је врло важна по питањима, која су претресана. На њој су учествовали савезнички председници влада и министри спољних послова.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Једно наше одељење уз припомаћ артиљеријске ватре извршило је ноћас препад на непријатељске ровове у реону Сокола и пошто је нанело непријатељу губитака ручним бомбама, вратило се у своје ровове без сопствених губитака.

МАЛИ ОГЛАСИ

Винарска радња Ираклије Зарчевића. — Битољца — Препоручује добро природно вино, коњак и ракије по најумеренијим ценама. Радња се налази у улица: Макс Хардена Бр. 13. — у близини »Олимпоса«. 7—30

На продају нова машина за писање са српским словима. Обратити се књижара Паризској у улици Франковој, 5-5

КОД НЕПРИЈАТЕЉА

Амстердам. — Према вестима из Немачке спрема се народни покрет у целој царевини а нарочито у рајнској области. Тамо су већ почели опасни нереди.

У Кракову ситуација постаје све несноснија. Власти нису у стању да осигурају ред и упутиле су председнику владе овакав телеграм:

»Хиљаде жена сваког дана иде улицама и траже хлеба од општинских власти.

У недељу, понедељак и уторак било нам је немогућно да нађемо хлеба. Има више од недеље дана како је варош без брашна. Свуда влада беда и очајање. Молимо Вас да одмах интервенишете.»

У вароши је проглашено опсадно стање. Царска и краљевска полиција излепила је две прокламације на улицама.

У једној од ових прокламација строго се забрањује становницима да излазе у вече. У другој се забрањује скупљање на улицама и јавним трговима. Јавне радње, кафане, пивнице ит.д. морају се затворити пре шест сати у вече.

Берн. — Раднички делегати, који чине права Совјет, састана су се у Бечу, њих 300 на броју, и дискутовала су дуго о обустави штрајкова. Њихове одлуке радничке класе нису хтеле да признају. Рад није још започео.

Социјалистички се шефови труде да умире духове, али су изгубили сваки ауторитет. Штрајкови су се проширили и на војне фабрике. Говора се о оставци графа Чернина и целог кабинета.

Берн. — Штрајкачки покрет, који је избио у Аустрији и који се развија у Немачкој, изазвао је код социјалиста централних царевина живу тровичавост. Тон њихове штампе је врло карактеристичан. »Арбајтер Цајтунг« из Беча пише:

»Немачки генерали хоће, као 1866, 1871 и 1878, да савију сва политичка схватања пред тобожњим војничким концесијама. Пруска јункери, рајнски магнати уља и челика, који траже победнички мир траже у исто време да ојачају своје господарство у рату. Они су, заједно са интелектуалцима из северне Немачке, опјени пангерманистичким романтизмом силе, најогорченији противници мира.»

»Немачка царевина, конститује на завршетку »Арбајтер Цајтунг«, у рату је са целом светом. Једна једна велика држава, Аустроугарска, њен је савезник. Зато нека се узме на ум. На један народ, на једна држава не могу се нагнати да наставе рат која ће је уништити. Ако ова хоће мир, она га може добити. Ето то треба да разумеју у Берлину.»

»Форверц« удућује царској влади опомену врло патетичним акцентом. Орган социјалистичке већине потсећа да је Немачка спасена само одавношћу својих сиромашних класа. Данас те класе преживљају врло дубоку моралну крзну.

Две опасности прете Немачкој: Анексионастичке амбиције; више или мање прерушене, које ризикују да продуже рат и да га учине још опаснијим. Народу је потребно да му се да мир савести тиме, што ће се уверити да неће проливати крв узалуд. Влада му до сада није хтела дати ове гаранције. Ова слуша наговоре привилегисане класе. Она треба да се узме у паамет. Немачки радници ни-

су бољшевици, али овај народ, најстрпљивији и најмирнији на свету, способан је за највећу одлучност, ако открије да му систем данашње владе не гарантује његова права. Сваки покушај да се нареду наметне програм, који ће продужити рат, свака тежња да му се одрекну обећана права, подићи ће масе.

Такав је данашњи час највеће опасности. Помисли на то, Немачко! Да ли ће твоје претеће гласове чути или презрети они, који данас управљају твојом судбином? Народни покрет траје; он се неће зауставити од једном. Та се констатација може омама и поуздано учинити. Радничка класа из Немачке и Аустрије тражи мир и хлеба, док реакционари из двеју царевина траже стално развије анексионистичког програма.

Берн. — По писању немачких листова најразличнији нианса не може се ни мало сумњати о дубоком тужном који су у Немачкој изазвали нереди у Аустрији.

»Минхенер Пост«, лист социјалистичке већине, говори о овим нередима као о највећем народном покрету, који се у централним царевинама догодио од почетка рата. С друге стране пангерманистички »Дајче Цајтунг« пише о томе:

»Догађаји у Аустрији бацају нас у најтежу кризу за све време рата. Ми се налазимо пред акцијом великог стила, коју је међународни револуционарни социјализам предузео против немачке царевине. То је непријатељски акт, који се догодио у границама централних царевина. Методе и принципи увођени у преговорима у Брест Литовску дали су агитаторима прилике, која им је до сада недостајала.»